Publicat pe (https://www.bnm.md)

30.08.2024

Platformele de finanțare participativă (crowdfunding, crowdlending, crowdinvesting) – cum funcționează și cum ne pot fi de ajutor

[1]

Ce reprezintă finanțarea participativă și platformele de finanțare participativă

Finanțarea participativă (crowdfunding) reprezintă o practică de finanțare a proiectelor sau întreprinderilor prin colectarea de bani de la un număr mare de persoane („crowd" se traduce ca mulțime de oameni, iar „funding" – ca finanțare). Această practică implică trei categorii de participanți:

1. inițiatorul proiectului, care propune proiectul ce urmează să fie finanțat (în legislația Republicii Moldova el se numește dezvoltator (persoană juridică) sau debitor-consumator (persoană fizică);
2. persoanele care doresc să susțină proiectele sub aspect financiar (investitorii);
3. organizațiile de intermediere, autorizate să presteze servicii de finanțare participativă, care asigură

legătura potențialilor investitori cu antreprenorii și debitorii-consumatori ce caută finanțare (în legislația moldovenească aceste organizații se numesc furnizori de servicii de finanțare participativă).

O platformă de finanțare participativă reprezintă un sistem informațional cu acces public, gestionat de un furnizor de servicii de finanțare participativă, care oferă posibilitatea de a răspândi informația despre diverse proiecte și de a aduna oameni dispuși să ofere bani pentru a le susține.

Crowdfunding-ul are drept scop facilitarea accesului la finanțare, în special la etapele incipiente de dezvoltare a unei afaceri în primii ani de activitate (start-up), dar poate fi folosit și cu scopul de a colecta mijloace pentru o gamă largă de proiecte atât antreprenoriale, cât și artistice, sociale, pentru acoperirea cheltuielilor medicale, de călătorii, studii și multe altele.

Ce tipuri de finanțare participativă există

Există trei tipuri principale de finanțare participativă:

1. Finanțarea participativă bazată pe investiții (crowdinvesting sau equity crowdfunding), care presupune achiziționarea de către investitori a părților din capital sau a acțiunilor unei întreprinderi;
2. Finanțarea participativă bazată pe împrumut (crowdlending sau peer-to-peer lending) – acordarea de către investitori a împrumuturilor pentru proiecte sau a împrumuturilor de consum altor persoane în schimbul unei dobânzi;
3. Finanțarea participativă bazată pe donații (donation-based crowdfunding) – colectarea de fonduri pentru a susține diferite cauze caritabile (religioase, sociale, ecologice sau de altă natură), care nu presupune recompense pentru donație, ci se bazează pe motivația altruistă a donatorilor.

Cum funcționează platformele de finanțare participativă

În cazul în care se dorește finanțarea participativă bazată pe investiții, iată ce pași, în linii mari, sunt de urmat:

- Inițiatorul proiectului (dezvoltatorul) transmite prin intermediul platformei o solicitare de finanțare, fișa cu informații esențiale privind investiția (domeniul afacerii, , câți bani sunt necesari pentru lansare sau extindere, în ce interval de timp ar trebui strânși banii, care va fi modalitatea de remunerare a investitorilor etc.) și alte documente;
- Solicitarea și documentele anexate sunt examinate de gestionarul platformei (furnizorul), după care oferta de finanțare participativă se publică pe platformă și începe colectarea banilor;
- Investitorii aleg proiectele care le plac, iar după acumularea sumei necesare proiectului este efectuată investiția (ca aport la capitalul social al întreprinderii sau ca achiziție de acțiuni);
- Dezvoltatorul primește finanțare și poate implementa proiectul. Pe parcursul implementării, dezvoltatorul trebuie să furnizeze rapoartele prevăzute de legislație;
- Eventualele dividende primite sunt repartizate între investitori proporțional părților sociale deținute de aceștia (dar investitorii își asumă și riscul de a nu primi dividende sau chiar de a pierde toată investiția în cazul în care proiectul eșuează);
- Pentru serviciile platformei furnizorul este remunerat (prin taxe fixe pentru plasarea proiectului pe platformă, comisioane procentuale din valoarea mijloacelor financiare atrase sau din valoarea dividendelor primite de investitori etc.).

În cazul în care dezvoltatorul dorește împrumuturi pentru dezvoltarea afacerii, pașii sunt aproximativ la fel, doar că investitorii nu devin acționari și primesc nu dividende, ci dobânzi, iar împrumutul se rambursează.

Dacă o persoană fizică dorește să obțină prin intermediul platformei un împrumut de consum, ea procedează în felul următor:

- Transmite furnizorului o solicitare de finanțare prin împrumut de consum, fișa cu informații esențiale privind împrumutul și alte documente;

- Furnizorul evaluează bonitatea debitorului-consumator (capacitatea lui de a efectua plățile la împrumut integral și la timp) în conformitate cu cerințele de creditare responsabilă;
- Solicitarea și documentele anexate sunt examinate de furnizor, după care oferta de finanțare participativă se publică pe platformă și începe colectarea banilor;
- După acumularea sumei necesare împrumutului, furnizorul încheie contractul de împrumut cu debitorul-consumator și transferă banii la contul lui;
- Pe parcursul executării contractului de împrumut, debitorul-consumator rambursează furnizorului ratele de împrumut și dobânda, iar furnizorul la rândul său achită investitorilor sumele investite și dobânda aferentă, cu reținerea comisioanelor conform condițiilor contractului;
- În cazul unor întârzieri sau al nerambursării, furnizorul intentează procedurile de recuperare forțată a împrumutului și/sau de executare a garanțiilor în numele tuturor investitorilor.

Legislația Republicii Moldova nu prevede pași obligatorii atunci când se face colectarea de donații prin finanțare participativă, însă în general practica este următoarea:

- Inițiatorul campaniei de strângere de fonduri își creează un cont pe platforma specializată, formulează motivul pentru care strânge banii și stabilește obiectivul (ce sumă de bani și în ce termen trebuie colectată);
- Unele platforme de finanțare participativă verifică veridicitatea cauzei. De exemplu, în cazul colectării ajutoarelor pentru tratament, se cer certificatele medicale și documentele ce confirmă costurile tratamentului;
- Inițiatorul își promovează campania de strângere de fonduri, partajând referința la pagina sa de pe platformă pe rețelele de socializare, comunicând în persoană sau prin mesaje, e-mail-uri, postere cu potențialii donatori;
- De-a lungul procesului de colectare a donațiilor, inițiatorul publică actualizări privind situația cauzei sale și a nivelului de colectare a banilor;
- Unele platforme de caritate au politica „totul sau nimic". Aceasta înseamnă că, dacă un inițiator și-a stabilit obiectivul de a strânge o anumită sumă de bani până la o anumită dată, dar nu a reușit să-l îndeplinească, este posibil ca banii să fie returnați donatorilor sau alocați pentru alte cauze.

Ce trebuie să știm în calitate de consumatori despre platformele de finanțare participativă

În Republica Moldova, activitatea platformelor de finanțare participativă este reglementată prin Legea nr. 181/2023 privind serviciile de finanțare participativă. Conform legii, în calitate de clienți ai platformelor de finanțare participativă (investitori sau inițiatori de proiecte), avem următoarele drepturi de bază:

În primul rând, avem dreptul să fim informați adecvat. Furnizorul de servicii de finanțare participativă (gestionarul platformei) este obligat să publice pe platformă următoarele informații:

- Date despre sine (denumirea, adresa, contacte), informații despre proprietari și persoanele care ocupă funcții de răspundere, situațiile financiare anuale auditate, referința electronică la Registrul furnizorilor de servicii de finanțare participativă;
- Informații despre riscurile asociate investițiilor, inclusiv informații despre potențialele pierderi totale sau parțiale ale mijloacelor bănești investite, despre riscul de a nu obține profitul preconizat și alte riscuri; precum și despre faptul că investițiile în proiectele de finanțare participativă nu sunt garantate/protejate de mijloacele Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar sau ale Fondului de compensare a investitorilor;
- Regulile de evaluare a bonității dezvoltatorului/debitorului-consumator;
- Termenele și condițiile generale de utilizare a platformei de finanțare participativă;
- Tipurile remunerațiilor percepute de furnizor, cuantumul acestora și metoda de calcul;
- Procedura de soluționare a reclamațiilor clienților aplicată de furnizor;
- Furnizorii care prestează servicii de finanțare participativă bazată pe împrumuturi trebuie să publice informații despre ratele de nerambursare aferente proiectelor de pe platformele lor, pentru, cel puțin, ultimii 3 ani, precum și informații despre rentabilitatea efectivă;
- Pentru fiecare proiect în parte, furnizorii pun la dispoziția potențialilor investitori o fișă cu informații

esențiale privind investiția: informații despre dezvoltator / debitor-consumator și proiectul de finanțare participativă/împrumutul de consum, caracteristicile procesului de finanțare participativă, factorii de risc, informații privind părțile sociale sau acțiunile oferite ș.a.

În al doilea rând, avem dreptul să ne răzgândim. Furnizorul oferă investitorilor nesofisticați (oameni simpli care nu sunt clienți profesioniști sau investitori calificați) o perioadă de reflecție (de 14 zile), pe parcursul căreia aceștia au dreptul să revoce oferta de a investi, în orice moment, fără să prezinte un motiv și fără să fie penalizați/sancționați de către furnizor.

În final, pentru protecția clienților, legislația stabilește anumite limite:

- Valoarea mijloacelor bănești ce pot fi acumulate pentru un singur proiect de finanțare participativă (cu excepția împrumuturilor de consum) nu poate depăși 1 milion de euro, iar termenul de acumulare a investițiilor nu poate fi mai mare de 12 luni;
- Valoarea mijloacelor bănești ce pot fi acordate unui debitor-consumator în calitate de împrumut de consum nu poate depăși 7 500 de euro, iar termenul de acumulare a investițiilor nu poate fi mai mare de 6 luni;
- Investitorii nesofisticați pot investi, în decursul unui an, maximum 200 de euro pentru un singur debitor-consumator sau 5 000 de euro într-un singur proiect de finanțare participativă;
- Investitorii nesofisticați pot investi maximum 10 000 de euro pe an pentru totalul investițiilor în finanțare participativă, din care, cel mult, 3 500 de euro pot fi îndreptate în împrumuturi de consum.

Tag-uri

Platformele de finanțare participativă [2]

crowdfunding [3]

crowdlending [4]

crowdinvesting [5]

educație financiară pentur toți [6]

campania de educatie financiara [7]

campanie de educație financiară [8]

campania de educatie financiar [9]

Educație financiară pentru toți [10]

Educația financară pentru toți [11]

Sursa URL:
https://www.bnm.md/ro/content/platformele-de-finantare-participativa-crowdfunding-crowdlending-crowdinvesting-cum

Legături conexe:

[1] https://www.bnm.md/files/Crowdfunding platforms3_1.jpg [2] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Platformele de finanțare participativă [3] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=crowdfunding [4] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=crowdlending [5] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=crowdinvesting [6] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=educație financiară pentur toți [7] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=campania de educatie financiara [8] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=campanie de educație financiară [9] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=campania de educatie financiar [10] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Educație financiară pentru toți [11] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Educația financară pentru toți